

Vastauksen antaminen valtuustokysymyksiä ja tietopyyntöjä koskevaan valtuustoaloitteeseen

Kunnanhallitus 17.11.2025 § 532
468/00.01.04.00/2025

Valmistelija

Röntynen Antti-Pekka, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Valtuutettu Jussi Salonen on jättänyt [valtuuston kokouksessa 3.3.2025 § 42](#) valtuustoaloitteen koskien valtuustokysymyksiä ja tietopyyntöjä. Valtuustoaloitteessa on esitetty huomioita hallinnon toimivuudesta ja kehityskohteista sekä esitetty valtuustoaloitteena seuraavien toimenpiteiden suorittamista:

1. valtuusto valmistelee hallintosääntöön tarkemmat määräykset valtuustokysymysten käsittelystä ja prosessista kysymyksen jättämisestä, vastauksen valmistelusta, osallisten huomioimisesta tässä prosessissa aina valtuustossa niiden esittämiseen ja niiden vaikutuksesta yksilön oikeusturvaan.
2. arvioidaan tietopyyntöihin vastaamisen nykytila ja kehitystarpeet ja mahdolliset lisäystarpeet hallintosääntöön ja kunnan muuhun ohjeistoon noudatettavaksi.

Kyselytunnin kirjaukset

Nykyisellään hallintosääntö sisältää määräykset valtuuston kyselytunnista ja kysymyksistä todetaan, että "valtuutetulla on oikeus esittää kunnanhallitukselle kyselytunnilla vastattavaksi lyhyitä enintään kulloinkin yhteen asiaan kohdistuvia kysymyksiä kunnan hallintoa ja taloutta koskevista asioista". Sama määräytyks on myös Kuntaliiton hallintosääntömallissa, mikä tarkoittaa että suuressa osassa kuntia on samansisältöinen kirjaus hallintosäännössä. Esimerkiksi Järvenpäässä on samansisältöinen kirjaus kuin Tuusulassa, sen sijaan Keravan hallintosäännössä ei kyselytuntia ole. Myöskään Nurmijärven hallintosäännössä ei ole kyselytuntien kysymysten osalta kovinkaan yksityiskohtaisia kirjauksia. Osassa hallintosääntöjä on annettu aikamäärä kysymysten kestolle, esimerkiksi kaksi tai viisi minuuttia.

Vaikka hallintosääntö voi sisältää valtuuston haluamaa tietoa ja päätöksentekomenettelyn ohjeistuksia, ei hallintosääntöön ole syytä tuoda kovinkaan yksityiskohtaista sääntelyä eri asioiden osalta. Esimerkiksi hallintosääntöön oli aiemmin kirjattu valtuuston informaatiotilaisuuksien osalta, että ne järjestetään kokousta edeltävän viikon torstaina, vaikka käytännössä tilaisuudet saatettiin pitää tiistaisin, keskiviikkoisin tai torstaisin riippuen kunnan ja hyvinvointialueen kokousaikatauluista. Näin ollen liian tarkat ja yksityiskohtaiset kirjaukset eivät kestä aikaa tai muutoksia, joita toimintaympäristössä väistämättä tapahtuu. Yksittäisten valtuutettujen toimien perusteella ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa koko kunnan käytäntöä tai hallintosääntöä.

Kuntalaissa 69 §:n 2 momentin mukaan luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla.

Yhteenvetona kyselytunnin osalta voidaan todeta, että tarkoituksenmukaista olisi lisätä kyselytunnilla käytävää keskustelua ja siirtää painopistettä kyselytunnille valtuustoaloitteiden käsittelemisen

sijasta. Kuitenkaan itse kysymysten sisältöön ei nähdä hallintosäännön muutostarvetta, vaan korostetaan kuntalain 69 §:n mukaista luottamustehtävässä toimimista arvokkaasti. Valtuustoaloitteiden käsittelyperiaatteiden valmistelun yhteydessä tuotiin esille sitä, että yksittäisen valtuutetun vaikuttamismahdollisuuksia ei tulisi turhaan määrityksillä rajoittaa. Samaa toimintaperiaatetta on pyritty tämän valtuustoaloitevastauksen valmistelussa noudattamaan. Valtuustoryhmien neuvottelukunnassa on luotu poliittisen johdon pelisääntöjä osana kunnan johtamisjärjestelmän kehittämistä ja myös tässä kyselytuntikokonaisuudessa olisi ensisijaista sopia käytännöistä valtuustoryhmien kesken.

Lisäksi huomiona toimivallan osalta valtuustoaloitteessa esitettyä koskien, että valtuuston roolina ei ole toimia valmistelijana käsittelemissään asioissa, vaan kuntalain 39 §:n mukaisesti kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta ja vastaavasti kuntalain 121 §:n mukaisesti tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.

Tietopyyntöihin vastaaminen

Tietopyyntöjä saapui poikkeuksellisen paljon kevään 2025 aikana johtuen monesta eri tekijästä (kunnan poliittisen päätöksenteon ilmapiiri, virkavalintapäätökset, yleistilanne). Samaan aikaan kunnan hallinnossa valmisteltiin alue- ja kuntavaalien toteuttamista, tuettiin tilapäisen valiokunnan työskentelyä, edistettiin asianhallintajärjestelmän käyttöönottoprojektia sekä toimittiin sijaisjärjestelyjen varassa. Esimerkiksi tammikuussa 2025 on asianhallintajärjestelmään kirjattu 37 julkisuuslain mukaista tietopyyntöä, helmikuussa 53 tietopyyntöä ja maaliskuussa 44 tietopyyntöä. Vastaavasti elokuussa 2025 tietopyyntöjä kirjattiin 20 kappaletta. Kun tietopyyntöjä saapuu lyhyessä ajassa yli 100 kappaletta, voidaan puhua jo todella suuresta määrästä. Kyseisestä ajasta ei voida tehdä yleistystä kunnan tietopyyntövastaamisen tilasta ja jo tuolloin tietopyyntöjen kirjaamiskäytäntöä ja vastaamista selkeytettiin. Kevään 2026 aikana toteutetaan valmistelijoille suunnattu koulutuskokonaisuus osana Tuusula Akatemian koulutuskokonaisuutta, jossa käydään läpi mm. tietopyynnöt ja niihin vastaaminen.

Yhteenvetona tietopyyntöihin vastaamisen osalta todetaan, että tietopyyntöihin vastaamista säädellään julkisuuslaissa, minkä lisäksi luottamushenkilön tiedonsaantioikeus on kirjattu kuntalakiin. Tietopyyntöjen osalta hallintosääntöön ei ole tarpeen tuoda kirjauksia, sillä ne ovat jo riittävällä tavalla muualla. Lisäksi kunnan sisäisissä prosessi hyödynnetään uuden asianhallintajärjestelmän tuomat tekniset mahdollisuudet mm. tietopyyntöjen käsittelyn määräaikojen muistuttamisessa. Lisäksi luottamushenkilöiden kanssa keskustellaan ja viestitään aktiivisesti ja pääsääntöisesti luottamushenkilöille annetaan tietoa ja tuotetaan vastauksia ilman, että niiden osalta tulisi käynnistää kunnan tietopyyntöprosessia.

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;

- katsoa Jussi Salosen valtuuston kokouksessa 3.3.2025 § 42 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.